

Hemen her yerde yemyeşil ve capcanlı halleriyle yaşam sevinci veren çimler, hepimizde üzerine uzanma isteği uyandırıyor mu arkadaşlar? Son yıllarda, bazı türleri özel olarak yetiştirilip insanlar tarafından taze olarak tüketilmekte ya da sıkılıp suyu içilmektedir. Üzerinde oyunlar oynadığımız, hayvanların otlandığı, parkları, bahçeleri güzelleştiren bu bitkiyi daha yakından tanımaya ne dersiniz? Yanıtınız evet ise işte başlıyoruz.

Çim, buğdaygiller familyasından dar yapraklı, otsu bir bitki. Boyları 5 ve 100 cm arası değişir. Yapısal olarak dik gövdelidir. Yere çok yakın ve toprağı kaplayan bir özelliğe sahiptir. Toprağı örtme özelliği bulunduğu bahçe ve parklardaki boş yerler için sıklıkla tercih edilir. Güzel ve

dekoratif bir görüntü yaratmasından dolayı pek çok alanda çimlere rastlayabiliriz.

Arkadaşlar, bahçelerimizin olmazsa olmazıdır çimler. Çünkü bahçelerimizi düzgün, yemyeşil, serin, yumuşak ve rahat bir ortam haline getirir; tozu kontrol altında tutmamızı sağlar. Bahçe toprağımızı sabitleştirir ve toprak yitimine (erozyona)

engel olur; oyunlar oynadığımız, eğlence ve spor etkinlikleri yapabileceğimiz alanlar oluşturur; son olarak da göz zevkimizi okşayacak bir bahçe için gereklidir. Biliyor musunuz, bazı ülkelerde yerel yönetimler, bahçelerdeki çimlerin bakımına özen göstermeyen ev sahiplerine çeşitli yaptırımlar uyguluyor.

Çimenlik alanlardaki en önemli şey düzgün bir görünümdür. Bu nedenle renk ve çim türleri arasındaki uyum çok önemlidir. Genelde çimenlik alanlar tek bir çim türüyle yapılmaz. Birbiriyle uyumlu 2 veya 5 türün karıştırılmasıyla elde edilir. Bu bilgiyi daha önce duymuş muydunuz? Dikkat edilecek en önemli nokta karıştırılan çim türlerinin birbirlerini tamamlayıcı özellikte ve uyumlu olmasıdır. Bu anlamda renk ve boy bakımından tercihlere göre belirlenecek çeşitli kriterler çim türlerini seçmede önemli rol oynar. Önemli olan düşünce şudur; nasıl bir çimenlik yaratılmak isteniyor? Buna göre çim türleri arasından tercihler rahatlıkla yapılabilir.

Sadece ev dekorasyonu için değil çimenlik alanlarda renk ve görünüş uyumu en önemli noktadır. Bunun için kompozisyonu yapılacak çim türlerinin renk, görünüm, büyüme süresi ve bakım ihtiyaçları anlamında birbirleriyle uyumlu olması gerekmektedir. Sık ve yoğun bir görünüm elde etmek amaç olduğundan çimler özenli bir bakım ister. Çim türlerinin biçmeye tepkisi, renk uyumu ve su isteği arasındaki benzerlik de hem bakım hem de görünüm uyumu anlamında büyük önem taşır. Güzel bir görünüm ve sağlıklı çimler için alandaki yabancı otlar temizlenmelidir.

Çim ekmede belirleyici olan bir diğer unsur da topraktır. Toprağın verimli olması ve iyi hazırlanması gerekir. Organik maddelerle beslenen toprakta çimler daha sağlıklı olarak yetişir. Su, hava, mineral ve organik maddeleri içinde barındıran toprak, çim bitkilerini besler.

Çim otsu bir bitki olduğundan ekilmediği yerlerde bile kendiliğinden çıkabilir. Yabancı

bir ot olarak tarlada, arazide ve bahçelerde kendi halinde büyür. Bununla birlikte özenle seçilmiş çim tohumları ekilerek özel alanlar oluşturulur. Özellikle belli başlı spor alanlarının yeşillendirilmesinde bu yöntem uygulanır. Birbirinden güzel ve ilginç çiçek türlerinin yer aldığı bahçe ve parklarda da özenle yetiştirilmiş çimler bulunmaktadır.

Çim her bitki gibi bakım ve emek ister. Düzenli olarak sulanması ve çim biçme makineleriyle bakımının yapılması gerekir. Hem insan emeğiyle hem de çevresel faktörlerle çim bitkisi varlığını sürdürür.

Hiç yağış almayan bazı bölgelerde canlılar sadece çimlerde biriken nemi kullanarak su ihtiyaçlarını karşılarlar.

Çim, organik maddeleri ve atıkları işleyerek toprağı zenginleştiren böcek ve sürüngenler için yaşam ortamı sağlar. Doğada en büyük düşmanları yangınlar ile yanlış ve aşırı otlatmadır.

Çimleri etkileyen çevre faktörleri

İklim

Her canlı gibi sıcaklık, yağış miktarı, nem, ışık gibi iklim özellikleri çim, bakımı için de çok önemlidir. Çimenlerin ekimi, sulaması ve gübrenmesi gibi çalışmalar bu faktörlere bağlı olarak bölgeden bölgeye değişiklik gösterir.

Hiç yağış almayan bazı bölgelerde canlılar sadece çimlerde biriken nemi kullanarak su ihtiyaçlarını karşılarlar.

Çim, organik maddeleri ve atıkları işleyerek toprağı zenginleştiren böcek ve sürüngenler için yaşam ortamı sağlar. Doğada en büyük düşmanları yangınlar ile yanlış ve aşırı otlatmadır.

Işık

İklim'e göre değişen ışık, bitki gelişiminde en önemli etkenlerden biridir. Aydınlatma süresi bitkinin büyümesi, gelişmesi, çiçeklenmesi ve tohum vermesini etkiler. Gün içinde 12-14 saatten daha az bir aydınlatma süresine ihtiyaç duyan bitkiler kısa gün bitkisi,

12-14 saatten daha uzun bir sürece ihtiyacı olanlara da uzun gün bitkisi denir.

Uzun aydınlatma süresinde boyuna gelişen bitki, kısa gün şartlarında bodurlaşır ve yatık gelişir. Bu nedenle çimler yazın dik olarak bahar aylarında da yatık olarak gelişir.

Çimlerin gölge şartlarına direncini korumak ve artırmak için alınan birkaç önlem vardır. Bunlar bitki yüksekliği 5-7 cm arası olacak şekilde çim biçimi yapılması, kısıtlı azotlu gübreleme ve seyrek sulamadır. Ayrıca ilkbaharda çimenlik alanlara dökülen ağaç yapraklarının toplanması, ağaç altındaki yeşil alanların sonbaharda ekilmesi ve alan üzerine basılmasının engellenmesi de önlemler arasında yer alır.

Su

Yağmur, kar, dolu gibi doğal yağışlar ve sulama ile çimenlik alanların su ihtiyacı karşılanmış olur. Aynı zamanda nem yoğunlaşması, çiy, kırağı ve sis de bitkiler için önemli su kaynağıdır. Bitkilerin su tüketimi bölge ve iklim şartlarına göre değişir. Genel olarak çimler günde 2,5 – 7,5 mm su tüketir. Biçim yüksekliği ve azotlu gübreleme su tüketimini artırır.

Fosforlu ve potaslı gübreler ise kuraklığa dayanıklılığı artırır. Çim biçimi su tüketim miktarına etki eder.

Solma, geçici su eksikliğinden ve alınan suyun terleme yoluyla atmosfere verilmesinden kaynaklanır. Su düzeyinin normale dönmesi ile ortadan kalkar. Su eksikliği devam ederse bitki büyümesi durur, sararma ve ölümler başlar. Özellikle çoğu Lolium ve Agrastis türleri kuraklıktan büyük zarar görürler. Çayır salkımotu, Bermuda çimi, Uganda çimi gibi kök saplı türler kurak dönemlerden fazla etkilenmez. Koyun yumağı ve otlak ayrığı gibi türlerin de derin kökleri sayesinde canlılıkları uzun yıllar sürer.

Mevsime bağlı hava şartları da çimenlerin kurumasına etki eder. Özellikle az yağış olan bölgelerde kışın bazı çim türleri kurur. Bunun nedeni toprakta yeterli nemin bulunmaması ve rüzgârla birlikte bitkilerdeki su kaybının artmasıdır. Kurumayı engellemek için özellikle toprağın kuru olduğu dönemler seçilerek sulama yapılmalıdır.

Su göllenmesi topraktaki oksijen miktarını birkaç gün içinde tüketir. Çimlerin kökleri solunum için yeterli oksijeni bulamazlar. Bu da bitkilerin sararıp solmasına neden olur. Göllenmeye aşırı sulama, yağış veya sel neden olabilir. Bu nedenle toprakta su göllenmesinin olmamasına dikkat edilmelidir.

Sıcaklık

Bitkilerin büyüme ve gelişmesinde rol oynayan önemli faktörlerden biri de sıcaklıktır. Çim bitkilerindeki sıcaklık isteği de türlerine göre değişir. Bu serin mevsim çimleri için 15-20 derece, sıcak mevsim bitkileri için de 25-30 derecedir. Özellikle

tohumların çimlenmesi için sıcaklık çok gerekli bir faktördür. Bunun için toprak sıcaklığının en az 0 derece olması gerekir. Serin iklimlerde bitkilerin büyüme ve gelişmesi yavaşlar. Ancak çim kalitesi artar.

Yaz aylarında yüksek sıcaklığa bağlı çimlerde kuraklık, çiğnenme ve basılma görülebilir. Kış aylarında çok soğuk olan bölgelerde çimler zarar görebilir. Olumsuz hava şartlarından çimleri korumak için çeşitli önlemler alınabilir. Kar örtüsü, değişik örtü malzemeleri ve organik malç çimleri soğuktan korumak için kullanılır.

Rüzgâr

Rüzgârın sert şartlarından korunmak için çim alanlarında bazı önlemler alınabilir. Rüzgârla birlikte çimlerin sökülmesi, kökleri ortaya çıkması ve sürüklenen ince toprak parçaları ile yüzeyin örtünmesi durumları görülebilir. Bunları önlemek için yeni ekilmiş çimenlik alanlar nemli tutulmalıdır. Ayrıca rüzgârın esme yönüne dik gelecek şekilde rüzgâr kıran örtüler de kullanılabilir.

Rüzgâr bitkilerde terlemeyi artırarak fotosentezi olumsuz yönde etkileyebilir. Sıcak rüzgârlar sıcaklığı yükseltirken nemi de düşürürler. Bu nedenle bitkiler fotosentez hızını azaltır ve su kaybeder. Bu nedenle kısa sürede sararıp solarlar. Ülkemizin birçok bölgesinde 'sam rüzgârları' olarak bilinen bu sıcak rüzgârların çimenlik alanlar için olumsuz etkileri vardır.

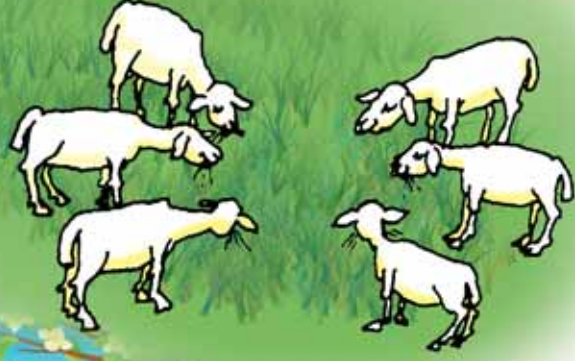
Deniz kenarlarında yer alan çimenlik alanlar için tuza dayanıklı çimler kullanılmalıdır. Çünkü rüzgârın getirdiği tuz parçacıkları çimleri olumsuz etkiler. Bu nedenle çimler sıklıkla sulanmalıdır. Rüzgârın getirdiği çeşitli yabancı ot tohumları ve hastalıklar da çimlere zarar verebilir.

artar. İşte çimde otlayan bazı hayvanlar; koyun, keçi, at, inek, manda.

Çimde yapılan sporlar

Çimenlik alanlar güzel görünümü ve uygun arazi yapısıyla birçok spor için elverişli bir ortam oluştururlar. Özel olarak çimler ekilir ve yetiştirilir.

Düzenli olarak sulanıp biçilerek bakımı yapılır.

Sonuçta ortaya çok çeşitli spor dalları için hazırlanmış çok güzel çimenlik alanlar çıkar.

Bu sporların içinde en çok bilinen ve yapılanı tahmin ettiğiniz gibi futboldur.

Futbolun dışında golf, polo, çim hokeyi ve çim kayağını sayabiliriz. Kapalı alanlarda yapılan sporlarda çimin yetişmesi zor olacağından yerini yapay veya sentetik çim alıyor.

Golf, tenis ve kriket gibi spor dallarında, çimin kalitesi yapılan sporu etkiler.

Rulo Çim Nedir?

Rulo çim üretim çiftliklerinde özel bakıma tabi tutularak tohumdan üretilen yüksek kalitede çimin kalıplanarak çimlendirilmek istenen alanlara yerleştirme metodudur. Hazır çim günümüz peyzajının en önemli parçası olarak kabul edilir. En kısa zamanda çim alan elde etmek için tercih edilir.

Kısa bir sürede serilebilen, yumuşak, temiz ve güvenli hareket alanları oluşturabilen, yoğun güçlü kökleriyle yaşayan, canlı ve yemyeşil doğal bir halıdır rulo çim.

